

учасників професійно-освітнього процесу. Перспективи подальших розвідок полягають у обґрунтуванні організаційних форм і напрямів підвищення кваліфікації викладачів технічних закладів вищої освіти.

Література

1. Вихрущ В.О. Андрагогічна парадигма: загальнонауковий контекст: монографія / В.О. Вихрущ. – Тернопіль: Крок, 2019. – 417 с.
2. Давыдов В.В. Теория развивающего обучения / В.В. Давыдов. – Москва: ИНТОР, 1996. – 544 с.
3. Зеер Э.Ф. Модернизация профессионального образования: компетентностный подход: Учеб. пособие / Э.Ф.Зеер, А.М.Павлова, Э.Э. Сыманюк. – Москва: Московский психолого-социальный институт, 2005. – 216 с.
4. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи: Бібліотека з освітньої політики / Під заг. ред. О.В. Овчарук. – Київ : «К.І.С.», 2004. – 112 с.
5. Кульневич С.В. Педагогика самоорганизации: феномен содержания: Монография / С.В.Кульневич. – Воронеж: ВГПУ, 1997. – 230 с.
6. Сибирская М.П. Теоретические основы проектирования педагогических технологий в процессе повышения квалификации специалистов профессионального образования: дис. ... д-ра пед. наук / М.П.Сибирская. – СПб., 1998. – 257 с.
7. Сисоєва С.О. Освіта і особистість в умовах постіндустріального світу: Монографія / С.О.Сисоєва. – Хмельницький : ХГПА, 2008. – 324 с.
8. Энциклопедия профессионального образования / под ред. С.Я. Батышева. В 3-х т. Т. 1: А-Л. Москва : Рос. акад. образования: Проф. образование, 1998. – 566 с.
9. Энциклопедия профессионального образования / под ред. С.Я. Батышева. В 3-х т. Т. 3: Р-Я. Москва : Рос. акад. образования: Проф. образование, 1999. – 486 с.

References

1. Vykhruhshch V.O. Andrahohichna paradyhma: zahalnonaukovyi kontekst: monohrafiia / V.O. Vykhruhshch. – Ternopil: Krok, 2019. – 417 s.
2. Davydov V.V. Teorija razvivajushhego obuchenija / V.V. Davydov. – Moskva: INTOR, 1996. – 544 s.
3. Zeer Je.F. Modernizacija professional'nogo obrazovanija: kompetentnostnyj podhod: Ucheb. Posobie / Je.F.Zeer, A.M.Pavlova, Je.Je. Symanjuk. – Moskva: Moskovskij psihologo-social'nyj institut, 2005. – 216 s.
4. Kompetentnisnyi pidkhid u suchasnij osviti: svitovyi dosvid ta ukraïnski perspektyvy: Biblioteka z osvitnoi polityky / Pid zah. red. O.V. Ovcharuk. – Kyiv : «K.I.S.», 2004. – 112 s.
5. Kul'nevich S.V. Pedagogika samoorganizacii: fenomen sodержanija: Monografija / S.V.Kul'nevich. – Voronezh: VGPU, 1997. – 230 s.
6. Sibirskaja M.P. Teoreticheskie osnovy proektirovanija pedagogicheskikh tehnologij v processe povyshenija kvalifikacij specialistov professional'nogo obrazovanija: Dis. ... d-ra ped. Nauk / M.P.Sibirskaja. – SPb., 1998. – 257 s.
7. Sysoieva S.O. Osvita i osobystist v umovakh postindustrialnogo svitu: Monohrafiia / S.O.Sysoieva. – Khmelnytskyi : KhHPA, 2008. – 324 s.
8. Jenciklopedija professional'nogo obrazovanija / pod red. S.Ja. Batysheva. V 3-h t. T. 1: A-L. Moskva : Ros. akad. obrazovanija: Prof. obrazovanie, 1998. – 566 s.
9. Jenciklopedija professional'nogo obrazovanija / pod red. S.Ja. Batysheva. V 3-h t. T. 3: R-Ja. Moskva : Ros. akad. obrazovanija: Prof. obrazovanie, 1999. – 486 s.

УДК 37.013:811.11

DOI 10.31652/2415-7872-2020-64-62-66

ФОРМУВАННЯ В МАЙБУТНІХ ЕНЕРГЕТИКІВ МІЖГАЛУЗЕВОЇ ТЕРМІНОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗАСОБАМИ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Л. В. Гурєєва, orcid.org/0000-0001-8361-4478

Н. А. Козьміна, orcid.org/0000-0002-5471-4995

У статті розглянуто питання формування міжгалузевої термінологічної компетентності майбутніх фахівців у сфері енергетики засобами англійської мови. Проаналізовано сучасний стан навчання іноземної мови професійного спрямування в контексті міжгалузевої термінології, обґрунтовано важливість роботи з фаховими текстами та створення міжгалузових термінологічних глосаріїв, а також визначено основні шляхи вирішення питання підвищення ефективності навчання міжгалузевої термінології.

Ключові слова: міжгалузева термінологія, англійська мова професійного спрямування, термінологічна компетентність, майбутні енергетики, міждисциплінарність.

DEVELOPING INTERDISCIPLINARY TERMINOLOGICAL COMPETENCE IN THE CONTEXT OF POWER ENGINEERING

L. V. Guryeyeva, N. A. Kozmina

An interdisciplinary approach to teaching and studying terminology plays a key role in the teaching of industry-specific foreign terms to professional students. The detailed analysis of modern scientific literature and methodological sources reveals that sufficient attention is devoted to the problems of terminological competence acquisition in the context of English for specific purposes. However, the interdisciplinary aspect of teaching terminology to professional students is not reasoned.

The article considers the development of interdisciplinary terminological competence of future specialists studying English in the field of power engineering. The current state of teaching English for specific purposes in the context of interdisciplinary terminology is analyzed. The importance of authentic professional texts and interdisciplinary terminological glossaries is substantiated. Detailed analysis of English Power Engineering related terms and their comparison to their native language meaning gives professional students a better understanding of the terms' concepts helping master their scientific domain. The interdisciplinary aspect of terminology and its wider application within professional and scientific contexts are considered. It is important to acquaint future power engineers with the active nature of terminology through working with existing industry-specific sources and creating their personal interdisciplinary glossaries. The main ways to solve the problem of improving the effectiveness of interdisciplinary terminology are identified.

Keywords: *bilateral interrelating, interdisciplinary terminology, basic vocabulary, term system, teaching methodology.*

Модель сучасної освіти змінюється відповідно до нових вимог суспільства, що на 47-му Всесвітньому економічному форумі в Давосі було визначено як “The Fourth Industrial Revolution” (Четверта промислова революція, Industry 4.0) [16], основна ідея якої полягає в консолідації технологій та стрімкому розвитку сучасних технологій, зміщуючи кордони між різними галузями наук. Унаслідок цих процесів роль фахової міжмовної комунікації зростає, а питання формування термінологічної компетентності майбутніх фахівців та здатності відтворення у фаховому спілкуванні міжгалузевої термінології набуває особливої актуальності.

Професійна компетентність фахівця вимагає високого рівня розвитку комунікативних, організаторських та управлінських здібностей, а також високу вмотивованість й володіння інтегрованими знаннями. Сучасні дослідники, розглядаючи складові елементи професійної компетентності фахівця, визначають різні структурні елементи, підкреслюючи безпосередню взаємодію визначених компонентів [14, с. 253]. Проте більшість погоджується, що важливим компонентом професійної компетентності фахівця є формування й розширення знань фахової термінології.

Вивчення міжгалузевої термінології має особливе значення для підготовки майбутніх фахівців з різних галузей наук, оскільки знання цього прошарку лексики допомагає майбутнім спеціалістам точно та адекватно обмінюватись інформацією з іноземними спеціалістами, підвищуючи ефективність процесу комунікації. Проте не зважаючи на існування значної кількості досліджень фахової термінології, проблема визначення єдиних наукових понять, виключення багатозначності в тлумаченні термінів, особливо коли йдеться про професійну комунікацію в декількох галузях, залишається невирішеною.

Одним з пріоритетних напрямків розвитку науки та техніки відповідно до Закону України «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки» [13] визначено сферу енергетики та енергоефективності [7]. Таким чином, іншомовна підготовка майбутніх спеціалістів у сфері енергетики є нагальним питанням, що безпосередньо стосується англійської мови, оскільки знання її фахової термінології є важливим аспектом успішної міжнародної співпраці. Таким чином, **метою статті** є питання формування міжгалузевої термінологічної компетентності майбутніх енергетиків засобами англійської мови.

Попри безумовну важливість міжгалузевої термінології у процесі навчання майбутніх енергетиків, це питання майже не було висвітлено у спеціальних наукових дослідженнях у вітчизняній методиці навчання мови професійного спрямування, що зумовлює актуальність статті. Проте науковий інтерес до формування міжгалузевої термінологічної компетентності починає зростати, що засвідчують роботи сучасних дослідників, таких як Е.Ф. Скороходько, Т.Р. Кияк, Ю.Д. Апресян, С.В. Гринев-Гриневич, В.М. Лейчик, В.П. Даниленко, А.В. Суперанская, Н.В. Васильєва, Ю.В. Сложеникіна, Г.А. Діанова, К.Я. Авербух, З.П. Комарова, С.Д. Шелов і ін. Безпосередньо питання формування термінологічної компетентності досліджували Л. В. Барановська [8], яка розробила методичну поетапну систему навчання студентів у процесі професійного спілкування, а також дослідила роль знань спеціальної термінології у професійній підготовці майбутніх аграріїв, Т. С. Борщевська [9], яка займалась розробкою методики навчання іншомовної професійної лексики майбутніх менеджерів, Л. В. Вікторова [10], яка запропонувала методику засвоєння професійної ветеринарної термінології. Проте питання формування термінологічної компетентності майбутніх енергетиків досліджено недостатньо.

Термінологічну компетентність розуміють як здатність фахівця відповідати професійним вимогам, демонструвати відповідні якості в контексті професійного спілкування, активуючи для цього знання фахової термінології, уміння та навички чітко та лінгвістично правильно застосовувати терміни у процесі

професійної комунікації, опираючись на власний досвід та внутрішню мотивацію, розуміючи важливість професійного вдосконалення та саморозвитку [12, с. 6].

Термінологічна система англійської мови є досить складною, що є характерною рисою мов, що обслуговують суспільства з розвиненою наукою. Протягом останніх десятиліть наука досягла значного прогресу в багатьох технічних галузях, що відрізняється не тільки розширенням та поглибленням наукових знань, а й появою нових дисциплін, що знаходяться на межі з традиційними галузями. Для того, щоб зрозуміти термін, спеціалісту доводиться застосовувати всі наявні науково-спеціальні знання. Оскільки значення слова визначається в межах його вживання у мові, термін сприймається з урахуванням термінологічного поля, в якому він знаходиться, та в системі тієї галузі науки, до якої належить. Проте, в межах однієї науки, навіть всередині одного термінологічного поля можлива зміна значення, оскільки науки існують не відокремлено одна від одної, але у постійній взаємодії на міжсистемному рівні [11].

Уживання міжгалузевого багатозначного терміну в будь-якому контексті першочергово співвідносить його з відповідною галуззю науки, звужуючи ймовірне тлумачення його значення. Таким чином, наявність загального семантичного поля чи встановлення опосередкованого зв'язку між значеннями допомагає фахівцю окреслити смислову структуру багатозначного міжгалузевого терміну.

Оскільки термінологія є основою більшості професійних дисциплін, вивчення термінології є важливим та ефективним засобом аспектом навчання англійської мови професійного спрямування. Таким чином, важливо враховувати питання міждисциплінарності в контексті навчання майбутніх спеціалістів у галузі енергетики.

Спеціаліст із питань навчання термінології П. Фабер наголошує, що для фахівця важливо навчитися швидко шукати відповідні терміни в межах поняттєвих систем, з якими він працює, що дозволить йому задовільно спілкуватись на фаховому рівні [1]. Також науковець зазначає, що в контексті навчання термінологія має викладатись як невід'ємний елемент процесу медіації [4].

Таким чином, важливо навчити майбутніх енергетиків, по-перше, умінням розробляти власні стратегії для виявлення та набуття знань про певні наукові поняття, що з'являються в межах дискурсу, а по-друге, вмінням розпізнавати міжмовні відповідності, опираючись на поняття відповідних галузей знань. П. Фабер зазначає, що термінологічна компетентність є важливим елементом навчання іноземної мови [2].

Здатність розпізнавати системи понять, що позначаються термінами в певному контексті дозволяє успішно передавати інформацію у процесі фахової медіації [5, с. 311].

Термінологічна система енергетики підпорядковується структурі дисципліни, проте, оскільки галузь енергетики є міждисциплінарною, її предмет неможливо відокремити від предмета наук, з якими вона безпосередньо пов'язана. Це дозволяє дійти висновку, що поняттєвий апарат енергетичної сфери пов'язаний зі складом терміносистем тих наук, з якими вона співпрацює, і, відповідно, енергетика охоплює терміни інших пов'язаних з нею наук [15, с. 99]. Термінологічне поле енергетики перетинається та водночас складається з термінологічних полів екології, фізики, хімії та математики [11].

Під час дослідження процесу формування в майбутніх енергетиків термінологічної компетентності додатково було досліджено зміст програм навчальної дисципліни іноземної мови професійного спрямування низки провідних університетів України, серед яких було проаналізовано робочі програми НТУ «Харківського політехнічного інституту», Львівського національного медичного університету ім. Данила Галицького, Харківського національного університету міського господарства імені О.М. Бекетова, КПІ ім. Ігоря Сікорського, Дніпропетровського університету ім. Альфреда Нобеля, в яких ґрунтовно розроблено питання формування глосарію фахової термінології основних мовних підсистем сучасної науки і техніки.

Проте в жодному з проаналізованих документів не виокремлюються питання формування міжгалузевої термінології, що, без сумніву, видається доцільним, оскільки формування міжгалузевої термінологічної навички є однією з ключових компонентів фахової компетентності. Очевидна важливість міжгалузевої термінології у процесі формування термінологічної навички в усному двосторонньому перекладі, та факт того, що зазначений прошарок лексики не розглядається окремо, зумовлюють актуальність нашого дослідження.

Розробники методики навчання термінології [4] створили дескриптор термінологічної компетентності, що охоплює процес набуття знань з термінології та вміння працювати зі знаннями фахової мови. Зміст, вправи та стратегії курсу із термінології є інструментами для формування термінологічної компетентності.

Фахівці припускають, що процес навчання фахової термінології буде більш ефективним, якщо студент відіграє роль не пасивного рецептора знань, що транслює викладач, а, навпаки, активного учасника процесу навчання, що шукає релевантну інформацію, аналізує її, класифікує та об'єднує із попередніми знаннями, створюючи нові зв'язки та структури. Таким чином, ефективне формування термінологічної компетентності передбачає стійкий зв'язок між новою засвоєною інформацією та попередньою пізнавальною діяльністю, що можна забезпечити регулярною роботою із відповідною системою вправ [4]. Також студент має розуміти важливість самонавчання та вміти поєднувати набуті знання та навички з набутим досвідом. Ще одним

важливим аспектом формування термінологічної компетентності є розвиток професійних умінь, що передбачає виявлення проблем професійного характеру, вилучення необхідної фахової інформації та її інтерпретування згідно з зазначеною проблемою.

Також необхідно пам'ятати, що більшість майбутніх спеціалістів у сфері енергетики не мають лінгвістичної освіти, тому важливо представити студентам основні принципи функціонування термінології.

М. Мартінез та П. Фабер [4] зазначають, що в рамках навчального контексту студенти мають навчитись працювати автономно та брати на себе відповідальність за власний навчальний процес, оскільки кінцева мета полягає в тому, щоб майбутні фахівці могли успішно спілкуватись у своєму професійному середовищі.

Однією з важливих умов ефективності навчання майбутніх спеціалістів фахової термінології є ознайомлення студентів із динамічним характером термінології шляхом побудови бази даних технічних текстів, а також складання власних двомовних глосаріїв за певною фаховою темою, надалі формуючи банк міжгалузевих термінів [3]. З огляду на вищезазначене, вважаємо за доцільне зазначити два основні елементи для ефективного формування термінологічної компетентності.

По-перше, формування вмінь пошуку важливої інформації за фахом. Для цього студенти мають навчитись знаходити та працювати із журналами зі своєї спеціальності, онлайн-підручниками, довідниками, словниками, термінологічними глосаріями, галузевими стандартами та інтернет-ресурсами, для того, щоб майбутні енергетики могли скласти власну оптимальну базу фахових текстів.

По-друге, студенти мають навчитись складати свій глосарій міжгалузевої термінології. Для цього вони повинні виділяти: а) незнайомі терміни; б) терміни, що викликають труднощі щодо розуміння чи перекладу. Таким чином, кожен студент складає власний глосарій, виписуючи власне терміни, їхнє визначення, приклади з відібраних фахових текстів, у разі необхідності додавати примітки та еквіваленти перекладу. На завершальному етапі роботи студенти об'єднують свої глосарії, щоб створити великий фаховий словник сфері енергетики. Зазначимо, що формування міжгалузевої термінологічної компетентності забезпечує засвоєння майбутніми фахівцями знань міжгалузевої термінології, що в майбутньому підвищує ефективність їхньої професійної діяльності.

Висновки. У статті розглянуто питання щодо формування міжгалузевої термінологічної компетентності майбутніх енергетиків засобами англійської мови та обґрунтовано важливість формування зазначеної компетентності в рамках навчання іноземної мови професійного спрямування. Розвідка науково-методичної документації засвідчила, що питанням формування термінологічної компетентності в майбутніх фахівців приділено достатньо уваги, проте питання щодо навчання міжгалузевої термінології залишається відкритим.

Автор запропонував шляхи підвищення ефективності формування в майбутніх фахівців у сфері енергетики міжгалузевої термінологічної компетентності. Проведений аналіз дозволяє зробити висновок, що незважаючи на значну кількість фундаментальних досліджень фахової термінології, проблема міжгалузевих термінів та міждисциплінарність сфери енергетики зумовлює необхідність подальшого дослідження цього питання.

Література

1. Faber, P. Terminological competence and enhanced knowledge acquisition / P. Faber // In Fleischmann, P.A., J. Schmitt and G. Wotjak (eds.). *Translationskompetenz*, Tübingen: Stauffenburg, 2004. – P. 479–499.
2. Faber, P. Terminological competence and enhanced knowledge acquisition / P. Faber // *Research in Language* 1:95, Wydawnictwo: Uniwersytetu Łódzkiego, 2003. – P. 116.
3. Fernández, T., de la Colina, M. A. F., & Peters, P. (2009). Terminology and terminography for architecture and building construction. *Terminology*, 15(1), 10-36. <https://doi.org/10.1075/term.15.1.02fer>
4. Montero Martínez, Silvia and Pamela Faber. Terminological Competence in Translation / S. Martínez, P. Faber // *Terminology* 15, no. 1, 2009. – P. 88–104
5. Rodríguez Camacho, E. La Terminología en la formación de un traductor especializado / R. Camacho // In Guerrero Ramos, G. and M. F. Pérez Lagos (eds.). *Panorama Actual de la Terminología* Granada: Comares, 2002. – P. 307-326.
6. *Teaching and Learning Terminology: New Strategies and Methods* Benjamins current topics (Issue 35). Edited by Amparo Alcina. John Benjamins Publishing, 2011. – 157 p.
7. Аналітична довідка. Реалізація пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки та отримані результати у 2016 році [Електронний ресурс]. – Текст. дан. – 2016. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/nauka/informatsiyno-analitychni/ad-vru-2017-prav-1.pdf> (дата звернення 23.04.2020).
8. Барановська Л. В. Теоретико-методичні основи навчання професійного спілкування студентів вищого аграрного навчального закладу: автореф. дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.04 / Л. В. Барановська. – Київ, 2005. – 43 с.
9. Борщевская Т. С. Термины и терминоиды в лексико-семантическом поле «Менеджмент»: диссертация ... кандидата филологических наук : 10.02.01 / Борщевская Татьяна Станиславовна; [Место защиты: Рос. гос. пед. ун-т им. А.И. Герцена]. – Санкт-Петербург, 2011. – 204 с.

10. Вікторова Л. В. Формування професійно-термінологічної компетентності студентів вищих аграрних навчальних закладів у фаховій підготовці : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти» / Л. В. Вікторова. – Чернігів, 2009. – 23 с.
11. Гурєєва Л. В., Коломієць С. С. Питання відбору міжгалузевої термінології для навчання усного двостороннього перекладу / Л. В. Гурєєва, С. С. Коломієць // Science and Education: A New Dimension. Pedagogy and Psychology. Index Copernicus. – 2018. – VI (68). – Issue: 168. – P. 26–29.
12. Гуць М.В. Українська мова у професійному спілкуванні: навчальний посібник / М.В. Гуць, І.Г.Олійник, І.П.Ющук. – Київ : Міжнародна агенція «VeeZone», 2004. – 336 с.
13. Закон України “Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки” [Електронний ресурс]. – Текст. дан. – 2016. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2623-14> (дата звернення 15.05.2020). – Назва з екрана.
14. Ракшанова Г. Ф. Формування фахової термінологічної компетентності у студентів / Г. Ф. Ракшанова, І. Л. Назаренко // Філологічні студії. Науковий вісник Криворізького державного педагогічного університету. – 2018. – Вип. 17. – С. 249-260. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/PhSt_2018_17_24 (дата звернення 13.05.2020).
15. Скороходько Е. Ф. Термін у науковому тексті (до створення терміноцентричної теорії наукового дискурсу) / Е. Ф. Скороходько. – Київ : Логос, 2006. – 99 с.
16. Четверта промислова революція [Електронний ресурс]. – Текст. дан. – 2016. – Режим доступу: <https://www.weforum.org/about/the-fourth-industrial-revolution-by-klaus-schwab> (дата звернення 23.04.2020).

References

1. Faber, P. Terminological competence and enhanced knowledge acquisition / P. Faber // In Fleischmann, P.A., J. Schmitt and G. Wotjak (eds.). *Translationskompetenz*, Tübingen: Stauffenburg, 2004. – P. 479–499.
2. Faber, P. Terminological competence and enhanced knowledge acquisition / P. Faber // *Research in Language* 1:95, Wydawnictwo: Uniwersytetu Łódzkiego, 2003. – P. 116.
3. Fernández, T., de la Colina, M. A. F., & Peters, P. (2009). Terminology and terminography for architecture and building construction. *Terminology*, 15(1), 10-36. <https://doi.org/10.1075/term.15.1.02fer>
4. Montero Martínez, Silvia and Pamela Faber. Terminological Competence in Translation / S. Martínez, P. Faber // *Terminology* 15, no. 1, 2009. – P. 88–104
5. Rodríguez Camacho, E. La Terminología en la formación de un traductor especializado / R. Camacho // In Guerrero Ramos, G. and M. F. Pérez Lagos (eds.). *Panorama Actual de la Terminología Granada: Comares*, 2002. – P. 307-326.
6. *Teaching and Learning Terminology: New Strategies and Methods* Benjamins current topics (Issue 35). Edited by Amparo Alcina. John Benjamins Publishing, 2011. – 157 p.
7. Аналітична довідка. Реалізація пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки та отриманих результатів у 2016 році [Електронний ресурс]. – Текст. дан. – 2016. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/nauka/informatsiyno-analitychni/ad-vru-2017-prav-1.pdf> (дата звернення 23.04.2020).
8. Baranovska L. V. Teoretyko-metodychni osnovy navchannya profesijnogo spilkuvannya studentiv vyshhogo agrarnogo navchal'nogo zakladu: avtoref. dy's. ... d-ra ped. nauk: 13.00.04 / L. V. Baranovska. – Ky' yiv, 2005. – 43 s.
9. Borshhevskaya T. S. Termy'ny i termy'noy'dy v leksy'ko-semanty'cheskom pole «Menedzhment»: dy'ssertacya ... kandydata fy'lology'chesky'x nauk : 10.02.01 / Borshhevskaya Tat'yana Stany'slavovna; [Mesto zashhy'ty: Ros. gos. ped. un-t y'm. A.Y'. Gercena]. – Sankt-Peterburg, 2011. – 204 s.
10. Viktorova L. V. Formuvannya profesijno-terminologichnoyi kompetentnosti studentiv vyshhy'x agrarny'x navchal'ny'x zakladiv u faxovij pidgotovci : avtoref. dy's. na zdobuttya nauk. stupenya kand. ped. nauk : specz. 13.00.04 «Teoriya i metody'ka profesijnoyi osvity'» / L. V. Viktorova. – Chernigiv, 2009. – 23 s.
11. Guryeyeva L. V., Kolomyecy' S. S. Py'tannya vidboru mizhgaluzevoyi terminologiyi dlya navchannya usnogo dvostoronn'ogo perekladu / L. V. Guryeyeva, S. S. Kolomyecy' // Science and Education: A New Dimension. Pedagogy and Psychology. Index Copernicus. – 2018. – VI (68). – Issue: 168. – P. 26–29.
12. Gu'cz' M.V. Ukrayins'ka mova u profesijnomu spilkuvanni: navchal'ny'j posibny'k / M.V. Gu'cz', I.G.Olijny'k, I.P.Yushhuk. – Ky' yiv : Mizhnarodna agenciya «VeeZone», 2004. – 336 s.
13. Закон Украйны “Pro priory'tetni napryamy' rozvy'tku nauky' i texnyky'” [Elektronny'j resurs]. – Tekst. dan. – 2016. – Rezhym dostupu: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2623-14> (data zvernennya 15.05.2020).
14. Rakshanova G. F. Formuvannya faxovoyi terminologichnoyi kompetentnosti u studentiv / G. F. Rakshanova, I. L. Nazarenko // Filologichni studiyi. Naukovy'j visny'k Kry'voriz'kogo derzhavnogo pedagogichnogo universy'tetu. – 2018. – Vy'p. 17. – S. 249-260. – Rezhym dostupu: http://nbuv.gov.ua/UJRN/PhSt_2018_17_24 (data zvernennya 13.05.2020).
15. Skoroxod'ko E. F. Termin u naukovomu teksti (do stvorennya terminocentry'chnoyi teoriyi naukovogo dy'skursu) / E. F. Skoroxod'ko. – Ky' yiv : Logos, 2006. – 99 s.
16. Chetverta promy'slova revolyuciya [Elektronny'j resurs]. – Tekst. dan. – 2016. – Rezhym dostupu: <https://www.weforum.org/about/the-fourth-industrial-revolution-by-klaus-schwab> (data zvernennya 23.04.2020).